

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések egység szerint
A nyílt tér sora 1 korona.

Csökkentsük a készpénz forgalmat!

A kereskedő- és iparosvilág gazdasági érdekeit igen nagy mértékben érinti a készpénzforgalom napról-napra növekvő tendenciája. E jelenséggel, sajnos, a hátrányos következmények oly sorozata van összefüggésben, melyek miatt óvintézkedésekre van szükség, mik a káros hatások kiküszöböléséhez vagy mérsékléséhez vezetnek. Már pedig ha a készpénzforgalom fokozódó méreteinek és ezzel kapcsolatban a pénz vásárló ereje csökkenésének, továbbá az árak, munkabérek növekvő jellegének főindító okát a háborút megszüntetni, vagy a háború tartamát megrövidíteni nem áll módunkban, latba vetjük minden erőnket oly eszközök megteremtése végett, melyek a háború hátrányos pénzügyi visszahatásának orvoslását előmozdítják. Addig is, míg a kormány részéről bármily intézkedés késik, célszerű, egyszerű és ugyszólván egyedüli eszköz e téren a csekk, illetőleg clearing-forgalom fejlesztését célzó propaganda. Ezen akció áhitott célja az egész közgazdaság közös érdeke pénzügyi viszonyainak megszüntetése és külföldi kedvezőtlen megítélésének gyors megváltoztatása. Mert minden józanul gondolkodó kereskedő és iparos be fogja látni, hogy ha üzleti vagy ipari működésénél a tényleges készpénzforgalmát csekkel vagy clearing-átutalással bonyolítjuk le, üzletfeleitől teljesítés gyanánt csekket vesz át és ezt újra továbbítja vagy folyószámláján javára iratja, valamint, ha csekk számlát nyitva magának pénztárában nem hertvert kamatozás nélkül nagyobb összeget, végül egyáltalán tartózkodik csekket felhasználva a tényleges készpénz forgatásától: tetemes effektív pénzforgalmi csökkenést fog előidézni és hovatovább az abnormis pénzügyi viszonyok konszolidálásához,

az általános drágaság leküzdéséhez fog hozzájárulni.

Ily mindenki számára nagyfontosságú eredmény gyors elérhetése érdekében feltétlenül szükségesnek tartjuk azt, hogy a Postatakarékpénztár a legszélesebb körök számára tegye lehetővé a csekk és clearingforgalomban való részvételt. Követeljük elsősorban a kereskedők és iparosok érdekében, hogy a folyószámla-tulajdonos a kamatozatlan törzsbetét 100 koronáról lényegesen leszállítsák, a csekk-illeték eltöröltessék, a kezelési költség a minimumra redukáltassék, a postatakarék folyószámla kamatlába emeltesék és a hozzá befolyt tőkék azonnal kezdjenek kamatozni.

Szükség van továbbá oly intézkedésre, hogy súlyosan büntessék meg azokat, kik fedezet hiányában bocsátanak ki csekket.

A nagy célokat magvalósítani hivatott nagyszabású propaganda érdekében ragaszkodunk kell ily egészséges előfeltételek mielőbbi létesítéséhez, mert ez a köz- és magánérdekből egyaránt igen fontos akció csak ez esetben kecsegtet biztos, üdvös eredménnyel.

Oszták nyaraló gyerekek megérkezése Sümege.

Folyó hó 3-án este 9 óra körül, a pályaudvarra összegyűlt nagy tömeg lázas türemtelenséggel várva, megérkezett Sümege a nyaraló gyerekeket hozó vonat. Három felügyelő kísérete mellett összesen 94 gyermek érkezett városunkba. Jól esett látnunk, hogy városunk közönségéből még nem vették ki a híres magyar vendégszeretet, s hogy dacára minden négy esztendő háborús szenvedésnek és gyötrelmeknek, tudnak még lelkesedni minden jó és szép iránt. Ezt látva azonban nem folytathattuk el lelkiünkben azt a feltalálkozó keserű érzést, ami önkéntelen tolt most előtérbe, arra gondolva, hogyan a mi gyermekeinkkel bántak osztrák szomszédaink azokon a fűrdőhelyeken, ahová nyaralni vitték őket.

Tanulni lehetnének hozzánk vendégszeretetet osztrák testvéreink.

Tejjel, kenyérral és gyümölcseccsel dusan megrakott asztal várta a hosszú uton megéhezett gyermekeket, mely élelmiszerek összegyűjtése közül Epstein Vilmosné és Malomsoky Jánosné urókat illeti az érdem és dicséret kik a hasonló esetekben tőlük megszokott buzgalommal és humanus igyekezettel fáradoztak azért, hogy egy kis oszonna nyújtásával kellemessé tegyék a megérkezést a gyermekeknek. Hasonló dicséretes buzgalmat tanusított Babos Mariska urnó a helybeli állami gyermekmenhely telefelügyelője a gyermekek elhelyezése körül.

Láthatólag jól esett a gyermekeknek a figyelm, melyet közönségünk tanusított velük szemben és jó ízűen fogyasztották el az oszonnát, melynek kiosztása közül szorgalmasan segédkeztek fenntebb nevezett urnóknak Darnay Károlyné, Matlahovszkyne urnók Darnay Dóra, Darnay Olga, és Takács Nelly urleányok.

A gondos elhelyezés jó eredményeképpen érdemesnek tartjuk közölni, hogy a gyermekek általában jól vannak mindenütt ellátva, és előlotti megelégedettségük azokban az irásokban híven tükröződik vissza, melyeket szüleikhez írnak. Egy ilyen lap véletlenül kezünkbe került, s kuriozumképen leközöljük: „Kedves Szüleim! Értessitem magukat, hogy szerencsésen megérkezünk Magyarországra, jó helyünk van és jó fehér kenyeret eszünk stb.”

Reméljük, hogy a gyermekek jól fogják érezni egész idő alatt magukat nálunk és kellemesen fognak majd visszaemlékezni a Magyarországon eltöltött napokra.

Zsir kell a hadseregnek Dohányt, cukrot s egyéb jókat ad érte cserébe.

A nyár elején gabona kellett a hadseregnek. A tulrekvirált gazdákat azonban nem akarták egy újabb rekvirálással zaklatni s így kitalálták a csereakciót, amely abban állott, hogy gabonáért dohányt, cukrot, petróleumot, gyertyát és egyéb jókat adtak cserébe — oly dolgokat, amelyből a hadseregnek fölös számmal van a verpflegsmagazinokban.

Ugy látszik, hogy ez az akció bevált, mert most, amikor zsirra van szüksége a hadseregnek, megismétlik ezt a csereberét. Most zsir és szalonna kell s ennek megszerzése és a csereakció előkészítése tárgyában már ki is bocsátotta a rendeletet a közlelmezési miniszter.

Ezen rendelet szerint a közlelmezési miniszter a gabonacsereakció céljaira a cs. és kir. hadügy-

miniszter által rendelkezésre bocsátott iparcikkeket, amelyeknek egyrésze a gabonakészletek kimerülése folytán felhasználatlan maradt a, hadsereg zsirszükségletének további biztosítására kívánja biztosítani és evégből elrendeli, hogy a kérdéses iparcikkek a gabonacsereakció mintájára sertészsir, illetve fehéráru beszolgáltatása ellenében cseréltesse be. Az akció végrehajtásához szükséges közlelmezési hivatal csereakció-osztályának zsirakció alosztálya fogja közölni a törvényhatóságokkal. Az akcióval kapcsolatos összes felterjesztések, jelentések és felvilágosítások adása iránti kérelmek közvetlenül ehhez az osztályhoz intézendők.

A zsircsereakciónak a legközelebbi időn belül, legkésőbb augusztus hó 1-én kezdetét kell vennie, ami annál könnyebben történhetik, mert a cserecikkek már raktáron fekszenek a megyei gyűjtőhelyeken.

Az akció sikere érdekében a cserekulcsot — gabonacsereakció kulcsához viszonyítva — a közlelmezési hivatal tetemesen fel-emelte.

A rendelet szerint a zsircsereakciónál a következő cserekulcs nyer alkalmazást, azonban a cikkekért pénzzel kell fizetni, viszont a zsirért is megkapják az előirt árt:

Dohány 1 kg. zsirért 8 csomag, petróleum 1 kg. zsirért 1 kg., cukor 1 kg. zsirért 1 kg., gyufa 1 kiló zsirért 30 doboz, gyertya 1 kg. zsirért 1 kg., szesz 2 kg. zsirért 1 liter, talpbőr 3 kg. zsirért 1 kg., céna-len 1 kg. zsirért 1 orsó, cénapamut 1 kg. zsirért 2 orsó, cipő 5 kiló zsirért 1 pár, ruhaszövet I. o. 2 kg. zsirért 1 méter, ruhaszövet II. o. 1 kg. zsirért 1 méter, ruhaszövet III. o. 1 kiló zsirért 1 méter, blankbőr feldolg. 3 kiló zsirért 1 kg., blankbőr szerszám 2 kg. zsirért 1 darab, lószerszám (bőr) 10 kg. zsirért 1 darab, lószerszám (kötél) 5 kg. zsirért 1 darab, szeker 25 kg. zsirért 1 darab.

Fajtiszta vizsla
kölykek eladó.
Bővebb felvilágosítás az erdőhivatalban kaphatók.

Béla Bácsi. †

Úgy szakadt rá a városra tragédiájának hirtelen, mint valami rémes álom. Ma is, amikor ezek halálát jelentheti minden pillanat, ma is mélyes megdöbbenés ül meg halála híre minden ember lelkét. Hiszen vele a város életéből jelentékeny része esett ki annak a kevés derűnek is, amit a háború még meghagyott. Az örökké derűs, örökké mosolygó Béla bácsi, — mindenkinek kedves, jószágos Béla bácsija hagyta itt az életet. Béla bácsi ment el tőlünk bucsutlanul, váratlanul, aki a lélek olyan kedves harmoniáját hordta magával, amely senkit sem hagyott érintetlenül. Amely miatt neki csak barátai lehettek, de ellenségei nem. Béla bácsi hagyta itt rajongva szeretett, kedves övét, akinek lelkét az övéi iránt való rajongó szeretete mellett valami örökké meleg emberszeretet hevítette, amely mindenki fájdalma, baja iránt érzékeny tette őt, amely folyvást arra készítette, hogy mindenkin segíteni akarjon, mindenkit vigasztalni, mindenki szenvedését megosztani törekedjék. Ha valakiről, úgy órála el lehet mondani, hogy férfi és úr volt az élet minden fergetegében élete utolsó pillanatáig. Lelke világával homlokegyenest ellenkező hivatásban küzdött végig élete utolsó éveit, és büszke, erős lelke egy pillanatra sem tört meg az élettel való nehéz harcban, még csak lelke nemes derűségét sem engedte áldozatul oda. És harmóniás életének most ime a legdiszharmonikusabb véget vetett a végzet. Sötét homály borítja utolsó óráinak történetét. A vak éjszaka, mely halálküszömet látta, nem szakadt le többé róla, nem nyitotta többé szóra ajkát, érces szava örökre elhallgatott és nem segít világosságot deríteni abba a szörnyű kérdésbe, vajon hivatásának áldozatává tette-e őt a sors, vagy valamely baleset végzete leselkedett-e rá a sötét, viharos éjszakában? — Sirja felett mélyes gyászba borított kedvesei mellett ott fog sirni a város aprajagya, aki csak valaha egyszer is beszélt Béla bácsival. Legyen ez a meleg, nagy részvét némi vigasztalás családja komor, nagy gyászában.

H I R E K.

Törvényhatóságok fogják biztosítani a gabonaellátást.

A közlelmzési miniszter a ránk következő esztendőben nagy kiváltságot szándékozik biztosítani a törvényhatóságoknak. Az igen helyesnek látszó újítás azon az alapon nyugszik, hogy a vármegyék a rájuk kivetett gabonakontingenseket beszoigáltatják, mintahogy ez a kontingens már minálunk meg is van állapítva, és így a hadsereg és a központilag fedezendő egyéb szükséglet előzetesen megtörténik, és azután válik lehetővé, hogy eltérőleg az eddigi rendszertől, a Haditermék törvényhatóságoknak az egész évre szükséges gabonát rendelkezésükre bocsássa.

Az ország minden törvényhatósága lakosai szükségleteit, mi-

helyest a kontingens beszoigáltatása megtörtént, saját hatáskörében köteles biztosítani, és ezzel a közlelmzési miniszterium a Hadi Termék Részvényszeresítést kikapcsolta eddigi működési köre egy nagy részéből és most már minden egyes község saját maga rendelkezhetik azzal a készlettel, a mellyel lakossága ellátását biztosítja.

Míg a múlt évben a törvényhatóságok csak két heti központi ellátás felett rendelkeztek, ez idén egész évi szükségleteiket rendelkezésükre fog állani, és a törvényhatóságok maguk végeztethetik az őrés munkáját, amit eddig szintén a Hadi Termék csak a listát szállította el a községeknek amelyeket most maguk használhatják fel a megmaradt korpát és többi melléktermékeket, tehát a jövő évben a törvényhatóságok, illetve az egyes községek ügyességén múlik, hogy az őrés útján milyen előnyöket szereznek a lakosság részére.

Jótekonyság. A nagykanizsai 20-ik honvéd gyalogezred parancsnoksága az ezred rokkant katonáinak javára alapot gyűjt. Ehhez az alaphoz Fürst János dr. sümegi ügyvéd kir. tanácsos 2000 K-val járult. A nemeskeblű adomány újabb fényes tanujele az adakozó jó lelkének.

Közgyűlés elhalasztása. A f. hó 4-ére összehívott közgyűlés határozatképtelenség következtében elhalasztott. A közgyűlés ma délelőtt lesz megtartva.

Hivatalos órák a főbírói hivatalban. A főbírói hivatalban magánfelek részére csakis hétfő és csütörtöki napon van hivatalos nap, reggel 8—12 óráig. Ha e két nap ünnepnapra esik, úgy a rá következő napon vannak a hivatalos órák.

Vértessy Béla meghalt. Folyó hó 9-én Vértessy Béla bír. végrehajtó hivatalos ügyben Bazsin járt Novák Gábor bazsai lakosnál Családja aggódva várta vissza, sőt egy darabig eléje is mentek, azonban ő nem érkezett még a késő éjjeli órákban sem haza. A kora reggeli órákban a püspöki gazdaság egyik cselédje a csehi országúton Sümegre tartott bevasárlás céljából. Meglepedve látja, hogy az országot mellett sárosan, véresen egy emberi test fekszik. Az asszony visszafutott a majorba, honnan kocsit hozott és azon Sümegre szállították a kórházba. Jelentették az esetet a helybeli csendőrségnek, gondolva, hogy büntény esete forog fenn. A megjelent Oszkay csendőr őrmester megdöbbenve ismerte fel Vértessy Bélát. Szegény „Béla bácsi” homlokán 4—5 cm. mély rés tátong, arca erősen megdagadva. Pénze órája, hivatalos iratai mind megvannak. E jelek arra mutatnak, hogy büntény esete nem forog fenn. Valószínű, hogy a sötét éjszakában megbotlott és esés következtében egy éles kő fejét beütötte. Lukovich Gábor dr. kórházi főorvos nyújtotta az első segínyt. Hiába volt azonban az orvosok minden erőlködése. — Béla bácsi nem tért többé magához és dél felé kiszívott. Városszerzte őszinte sajnálattal értesíttek e tragédiáról, mert „Béla bácsi” az

egész város közszeretében s listatételében állott.

A paradicsom és a dinnye új maximális ára. Az egyik cifranevű zöldségintézőbizottság rendelete fogja a napokban közölni Zagykanizsa városával a paradicsomért és dinnyéért augusztus 8—15-ig követelhető legmagasabb árakat. A paradicsom ára eme hét napon át mérmázsánként a termelőnél 70 korona, a nagykereskedésben 102 K., kicsiben a fogyasztóközönség számára kilónként 124 K. Sárga fajdinnyéé 80, 102, 120 K., közönséges sárga dinnyéé 50, 68, 080 K., fajörögginnyéé 60, 79, 092 K., közönségesé 40, 56, 066 K. Nem hisszük, hogy ezekkel a maximális árakkal sok dolga legyen a kanizsai rendőrségnek, aligha lesz a kanizsai piacon két héten belül még paradicsom és dinnye látható. Lapunk olvasóközönségét a dinynyeszezon megkezdéséről a baleset-rovatban jogjuk tudósítani dinynehéjokozta lábörések hírüladásával.

Köszönet. A sümegi vöröskereszt egyletnek buzgó választmányi tagja Wilde Ferencné urnő Letenyéről 40 koronával az alapítók sorába lépett. Köszönettel vetjük át. Sümeg, 1918. aug. 7. Özv. Tóth Lajosné pénztáros. Bánfi Lajos elnök.

Hogyan szerelnek le a 40—50 éveseket? A hazabocsátandó öregebb korosztályu népfölkelők elhelyezésére nézve cél-szerű rendelkezést tett a honvédelmi miniszter legutóbbi körrendeletében. A közgazdasági érdek nagyon is kívánja legalább az öregebb népfölkelők hazabocsátását, de rájuk nézve sem volna jó, ha egy részük egyszerre a megélhetés nehézségei közé sodródna. Ezért egyelőre a tizholdas gazdák vagy önálló iparosok és kereskedők bocsátatnak haza fölhétlenül, míg a kisebb gazdák és a mezőgazdasági munkások, mint dolgozó örlegénység lakó helyük közelében rendes bér mellett nyerne foglalkoztatást. A szakmunkásokat pedig a közgazdasági hatóságok fogják az illetékes munkaközvetítő útján munkába állítani s ekképen a szabad polgári foglalkozáshoz visszabocsátani. Számos család könnyebbül megy végre ezzel a szabadsággal.

A vásároló cipőiparosok bőrellátása. A cipőkérdés rendezésével kapcsolatban az ugynevezett vásároló iparosok, azok a csizmadiaik és cipészek, akik vásárokon árusítják készítményeiket, válságos helyzetbe jutottak. A blokkrendszer és a bőrkialtalásnak ezzel összefüggő módja, lehetlenné tette számukra, hogy áruikat a piacokon értékesíthessék, illetve hogy bőrhöz jussanak, mert azt csupán utalvány ellenében érhetik el. A kereskedelemügyi miniszter most új ötlettel kíván segíteni a vásároló iparosokon és pedig úgy, hogy a vásárolók a vármegyétől kapnának bört és csupán az alispán által kiadott utalványok ellenében készítenek lábballit. Az intézkedés indoka az volna, hogy a vásárolók a megyében adják el vásárokon portékáikat és így a megye adja nekik a szükséges anyagot. A kereskedelemügyi miniszter most irányít leiratot intézett Zalavármegyéhez és

sürgős javaslatot kér erre vonatkozólag az alispántól.

Tíz heti bevárású időt kaphatnak a gazdák. A honvédelmi minisztertől rendelet érkezett, amelyben értesít a miniszter, hogy azok a gazdák, akik az aratási felmentésre javaslatba hozattak de felmentésük még nincs elintézve, tíz heti bevárású engedélyt kaphatnak. A rendelet a következőképp szól: Az aratási szempontból eddig határidőre felmentett és további felmentésre javaslatba hozott gazdák, kiknek fölmentése nincsen elintézve, de bevárású engedély megvan és annak határideje lejárt, okvetlenül szükséges esetben tíz heti bevárású engedélyt kaphatnak. Kaphatnak ehhez hasonló bevárású engedélyt azok is, akik a katonasághoz besoroztattak, de még nem léptek ezideig a hadsereg kötelekébe. Szabadságon levőknek bevárású engedélyt nem adnak.

Nyolc fillér lesz a gyufa ára. A gyufával üzött rendszeres visszaéléseknek rövidesen véget fog vetni az a kormányrendelet, amely már a legközelebbi napokban meg fog jelenni és amely a kényszerlárásul alapján újból szabályozza a gyufa forgalmát. A rendelettel egy időben újból megállapítják a gyufának az árát és úgy a belföldi, valamint a külföldi eredetű gyufa számára egyenlő árakat fognak megállapítani. Az egységos ár a kiskereskedelembe dobozonként nyolc fillér lesz. Az egész termelés felett a gyufakartel (Gyufadrusító R. T.) fog rendelkezni, amely az áru elosztását hatósági ellenőrzés mellett végzi.

Adakozás. A Sümegre érkezett osztrák gyermekek megvendégelésére adakoztak: Tarányi Ferenc, Sümegi Tivadarné, Sédli Béláné, Vendel Jánosné Matlahovszkyné, Veninger Gyuláné, Kovács Mihályné, Dr. Havas Béla, Csapó Sándorné, Pintér Józsefné, Fiscner Mórné, Geiger Jánosné, Holczer Ferencné, Klein Gyuláné, Kell Jenőné, Lukonics Sándorné, Marton Ferencné, Rédey Lajosné, Sipos Józsefné, Szokoly Lajosné, Szalkai Józsefné, Tóth Györgyné, Végh Jánosné, Danics Mátyásné, Albrecht Martonné, Kovács Ferencné, Bakos Károlyné, Szijártó Béláné, Róth Mórné, Lövy Jakabné, Gróf Simonné, Csizsár Ferencné, Végh Józsefné, Betlehem Vendelné, Özv. Orbán Lajosné, Németh Lajosné, Sümeg város, kenyeret, tejet és gyümölcsöt adtak.

Felölös szerkesztő Horvát Imre.
Szerkesztőtárs: Németh Böske.
Laptul. kiadó: Horvát Gábor.

Község-házából.

1928/918. kig.

Hirdetmény.

Közzéteszem, hogy a korai burgonyáért fizetendő legmagasabb ár 1918 aug. 5—15-ig 55 korona, aug. 16—25-ig 45 K., aug. 26—31-ig pedig 35 koronában lett megállapítva.

Az 1918 aug. 5—15-ig, bezárólag az orsz. burgonyaközvetítő iroda, vagy megbízottjának átadott korai burgonyakészletek után mm-ként 10 K felár követelhető.

Sümeg, 1918 aug. 6.

Fehér Dénes adóügyi jegyző.